

GÖZLÜK ve MUAYENE

FR-HYE-04-314-17

Gözlük çerçevesi nasıl olmalı?

Öncelikle gözlüğün köprü kısmı burnu sıkmamalı, burun yastıkları ayarlanarak gözlüğün yanaklara dokunmasına engel olunmalıdır. Saplar kulağa uygun bir şekilde oturmalı, uzun veya kısa olmamalıdır. Camların yerleştirildiği göz halkaları yüz yapısına göre seçilmelidir. Çocuklar için gözlükler yetişkinlerden farklılık arz eder mutlaka göz hekiminiz önerileri doğrultusunda çocuğunuza gözlük alınız.

Gözlük camları

Gözlük camı, ışığı istenilen şekilde odaklayabilen, iki yüzeyi de işlenmiş saydam bir optik materyaldir. Sferik camlar miyopi ve hipermetropide, silindirik camlar ise astigmatizmanın düzeltilmesinde kullanılır. Gözlük camları yapıldıkları maddeye göre sınıflandırılır:

A. Cam (mineral) mercekler: 2 tiptir. 1. Kron (crown) cam: En sık bilinen cam tipidir. 2. Flint cam (ilk üretilen camların çakmaktaşıdan imal edilmesi nedeniyle bu isim verilmiştir): Bazı elementlerin eklenmesiyle (titan, lantan gibi) yüksek kırıcılığa sahip camlar üretilmiş ve böylece daha ince camlar üretilebilmiştir (İnceltmiş cam).

B. Plastik (organik) mercekler: 2 ana tipi vardır: 1. CR-39 (Columbia Reçinesi): Alil diglikol karbonattan yapılır. "Organik cam" olarak da bilinir. 2. Polikarbonat cam: Mineral camlara ve Cr-39' a göre kırılmaya çok daha dirençli camlardır. Özellikle sportif faaliyetler sırasında emniyetli gözlük kullanımı için idealdir. Mineral camların avantajları; uzun ömürlü olması, daha ince olması, ışık saçılmasının az olması, ısıya dirençli oluşu. Dezavantajları; ağır olması, kırılma eğilimi, cam işlenmesi sırasında hasar görebilmesi. Organik camların avantajları; hafif ve dirençli olması, renklendirmenin kolay olması ve işleme sırasında hasar görmemesi. Dezavantajları; Daha kalın olmaları, çabuk çizilmesi, ısıya dayanıksız oluşu.

Gözlük yüzeyine uygulanan kaplamalar 1. Antirefle kaplama: Yansımaları azaltmak için uygulanır ve bu amaçla mercek magnezyum florür ile kaplanır. Faydaları; gözlük kullanan sürücülerde daha rahat görme, uzun süre gözlük kullanan kişilerde yansımaya bağlı göz yorgunluğunda azalmadır.

2. Sertlik kaplaması: Organik camlara uygulanır ve çizilmeyi azaltır. Fotokromik camlar "Kolormatik" olarak da bilinir ve yüksek ışıklı ortamda mercek koyulaşırken, ışık azalınca rengi açılır. Bunu cama ilave edilen gümüş tuzları sağlamaktadır. Günümüzde fotokromik organik camlar da mevcuttur.

Mutlak göz hekimine başvurulması gereken durumlar nelerdir?

1. Görmede azalma (hatta gelip geçici olsa dahi)
2. Göz önünde yüzen, uçuşan cisimler (siyah kılıcıklar, tüycükler, noktalar, benekler, lekeler)
3. Işık çakmaları
4. Bir perde ya da peçe arkasından bakıyormuş gibi görme hissi
5. Işıkların çevresinde renkli halkalar görme
6. Gözde ve göz çevresinde ağrı hissi
7. Göz çevresindeki deride ve gözde kızarıklık
8. Gözde ödem ve sulanma
9. Gözlerin birisinin veya ikisinin öne doğru çıkması, fırlaması
10. Göz kayması, şehlalık
11. Çift görme
12. Şeker hastalığı
13. Yüksek kol tansiyonu, damar sertliği hastalığı
14. Böbrek hastalığı
15. Ailede herhangi bir göz hastalığının olması

Batı ülkelerindeki normlara göre göz sağlığı açısından, hangi yaşta, hangi hekime, hangi sıklıkta muayene olmalıdır?

- Yeni doğanlar, okul öncesi yaş grubu, 19 yaş ve daha küçükler ; Çocuk hastalıkları uzmanı veya aile hekimi uzmanının referansı ile göz hastalıkları uzmanı ve / veya doğrudan göz hastalıkları uzmanı
- 20 - 39 yaş grubu ; Glokom (yüksek göz tansiyonu) yönünden yüksek risk taşıyanlar için 3 - 5 yıllık aralıklarla göz hastalıkları uzmanına muayene
- 40 - 60 yaş grubu ; 2 - 4 yıllık aralıklarla göz hastalıkları uzmanına muayene
- 65 yaş ve daha üstü ; 1 - 2 yıllık aralıklarla göz hastalıkları uzmanına muayene

Gözlük muayenesini kim yapar? Gözlük reçetesini kim yazar? Kim gözlüğünüzü yapar?

1940 yılında yürürlüğe girmiş halen yürürlükte olan Gözlükçü Hakkında Kanun'un 7. Maddesi ' Gözlükçülük yapanlar yalnız hekimler tarafından verilen reçetelerde yazılı numaralı gözlük camlarını ve çerçevelerini satmakla yetkilidirler ' şeklindedir. İlgili Yasa' da büyük bir ihtimalle sehven göz hekimleri yerine hekimler ifadesi kullanılmış olmasına rağmen, Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi' ne saygılı, gelmiş geçmiş ahlaklı Türk Hekimlerinin hiç biri, yasaya rağmen 62 yıl boyunca göz hastalıkları uzmanı hekimler (resmi ve / veya özel reçete) ve ihtisas yapmakta olan göz asistanı hekimlerin (Göz hastalıkları uzmanı gözetiminde yazılmış resmi reçeteler) dışında gözlük reçetesi yazmamıştır. Gözlük reçeteleri sadece yukarıda tarifi yapılan göz hastalıkları uzmanı ve göz asistanı hekimler tarafından tanzim edilir. Görme kusurunun gözlükle giderilebilmesi amacıyla yapılan muayene aynı zamanda komple göz muayenesini içerdiğinden birçok göz ve diğer vücut hastalıklarının erken tanısını ve koymak ve erken tedavisine başlamak mümkündür. Göz hastalıkları uzmanı hekimler ve göz asistanları tarafından yazılan gözlük reçetelerindeki numaralı gözlük camlarını çerçeveye monte etmek yetkisi gözlükçülere aittir. Gözlükçüler yasa gereği ticarethanelerini muayenehane gibi kullanıramayacaklarından, bu ticarethanelerde göz muayenesi ile ilgili alet ve cihaz bulundurulamaz, göz muayenesi yapılamaz.